

Justitieförvaltningsavdelningen

30.6.2016

JM 7/33/2015

De allmänna domstolarna

Förfarandet vid förordnande av allmänna intressebevakare ändras fr.o.m. 1.10.2016

Reformen av rättshjälpsorganisationen

Republikens president har den 17 juni 2016 stadfäst lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016). Lagen finns tillgänglig på adressen <http://www.finlex.fi/sv/laki/kokoelma/uusimmat/>.

Enligt den nya lagen ordnas rättshjälps- och intressebevakningstjänsterna av statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt. Tjänsterna produceras av distriktens rättshjälpsbyråer och intressebevakningsbyråer. Distrikten kan därtill anlita producenter av köpta tjänster. De enskilda rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten sköter sin verksamhet såsom ämbetsverk.

Närmare bestämmelser om rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten samt deras byråer och verksamhetsställen utfärdas genom justitieministeriets förordning. Ett utkast till justitieministeriets förordning har varit på remiss, och avsikten är att den utfärdas i början av juli. Förordningsutkastet finns som bilaga 1 till detta brev.

Enligt utkastet ska det finnas sex rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt. Inom distrikten ska finnas 3-4 intressebevakningsbyråer och 3-4 rättshjälpsbyråer. Distrikten och byråerna framgår av bilaga 2. Ett undan-

Besöksadress	Postadress	Telefon	Fax	E-post
Kaserngatan 42	PB 25	02951 6001	09 1606 7731	justitieministeriet@om.fi
HELSINGFORS	00023 STATSRÅDET			

tag utgörs av Åland där det ska finnas en rättshjälps- och intressebevakningsbyrå.

I praktiken ordnas tjänsterna på samma sätt som för närvarande också efter den 1 oktober 2016, men rättshjälpsbyråerna och intressebevakningsbyråerna har en parallell administration. Rättshjälpsbyråerna ska fortsättningsvis ledas av ett ledande offentligt rättsbiträde och intressebevakningsbyråerna av en ledande allmän intressebevakare. Byråernas verksamhetsställen ska också förbli som de är.

Distriktens administrativa uppgifter, såsom ekonomiförvaltning, rekrytering och upphandling, ska skötas vid distriktets administrativa enhet. Vid den administrativa enheten ska finnas en direktör för rättshjälps- och intressebevakningsdistriktet och två förvaltningssekreterare. I tre distrikt ska därtill finnas en ekonomi- och personalsekreterare.

Uppgifterna som hänför sig till upphandling, avtal och övervakningen av köpta tjänster ska överföras från rättshjälpsbyråerna till rättshjälps- och intressebevakningsdistriktets administrativa enhet, och beslut som gäller dessa ska fattas av direktören för rättshjälps- och intressebevakningsdistriktet. Gällande avtal om köpta tjänster överförs som sådana till rättshjälps- och intressebevakningsdistriktet i fråga.

Direktörerna för rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten och den övriga personalen rekryteras under juli-augusti. Deras kontaktinformation publiceras bland annat på rättshjälpsbyråernas intranät.

Förordnande av intressebevakare

Förfarandet vid förordnande av allmänna intressebevakare ändras. Den gällande lagen om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten upphävs den 1 oktober 2016 och allmänna intressebevakare förordnas därefter enligt lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt.

Enligt den nya lagen ska domstolen eller förmyndarmyndigheten förordna en allmän intressebevakare för ett rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (t.ex. en allmän intressebevakare inom Södra Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt) utan att ange namnet på eller numret för en enskild byrå eller tjänsteproducent, såsom det görs för närvarande.

Förordnandet ges på samma sätt också när det gäller producenter av köpta tjänster.

Vilken intressebevakningsbyrå eller tjänsteproducent som ska svara för den allmänna intressebevakningen bestäms enligt distriktets arbetsordning. I fråga om tjänsteproducenter måste arbetsordningen stämma överens med avtalet om köpta tjänster. Rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten ska ställa sina arbetsordningar till domstolarna under den första veckan i oktober.

Enligt den nya lagen behöver man inte inhämta en allmän intressebevakares samtycke och inte heller längre utreda jäv för intressebevakaren på förhand hos intressebevakningsbyråerna inom ett rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt. När det gäller andra tjänsteproducenter ska domstolen eller förmyndarmyndigheten dock på samma sätt som för närvarande på lämpligt sätt höra tjänsteproducenten innan ett förordnande till ett intressebevakningsuppdrag meddelas. Om ansökan om förordnande av intressebevakare görs av någon annan än förmyndarmyndigheten, ska hörandet av tjänsteproducenten skötas av domstolen.

Enligt lagen ska domstolen sända förordnandet till intressebevakningsbyrån eller tjänsteproducenten enligt vad som bestäms i distriktets arbetsordning. Efter detta ska intressebevakningsbyrån eller tjänsteproducenten meddela intressebevakarens ordningsnummer till förmyndarmyndigheten.

Förmyndarmyndighetens ansökan om förordnande av intressebevakare, förfarandet under tidsperioden 1.7–31.12.2016

Förmyndarmyndigheterna har uppmärksamats om att tingsrättens avgörande i ett intressebevakningsärende i vissa fall kan meddelas först efter att reformen har genomförts, trots att ansökningsenheten skulle ha gjorts tidigare. Därför har förmyndarmyndigheterna instruerats att fr.o.m. 1.7.2016 bifoga följande text till ansökningarna:

Om förordnandet till intressebevakare meddelas 1.10.2016 eller senare, ska tingsrätten till intressebevakare förordna en allmän intressebevakare inom X rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt. Förordnandet ska sändas till den intressebevakningsbyrå inom X rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt eller den tjänsteproducent som bestäms enligt distriktets arbetsordning. X rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt ställer sin ar-

betsordning till tingsrätten efter att den har fastställts under veckan som börjar den 3 oktober 2016.

Domstolarna bör observera lagändringen också i fråga om intressebevakningsärenden som är anhängiga vid hovrätten och högsta domstolen.

Närmare anvisningar och information

Justitieministeriet håller som bäst på att utreda vilka ändringar i förfaringssätten den nya lagen förutsätter. Utredningen görs i samarbete med enheten för styrning och utveckling av magistraterna, magistraterna samt företrädare för den allmänna intressebevakningen och tingsrätterna.

För förmyndarmyndigheten och den allmänna intressebevakningen utarbetas en anvisning om förfarandet och domstolarna informeras om förmyndarmyndigheternas och den allmänna intressebevakningens nya förfaringssätt i augusti-september. För tjänsteproducenterna ordnas ett informations- och diskussionsmöte om förfarandet i augusti. I september ordnas också videoutbildning för magistraterna.

Närmare upplysningar om ärendet ges av regeringsrådet Maaria Rubanin 02951 50410 och regeringssekreterare Päivi Tiainen-Hyrkäs 02951 50262.

Regeringsrådet,
biträdande avdelningschef

Heikki Liljeroos

Regeringsrådet

Maaria Rubanin

SÄNDLISTA

Högsta domstolen
Hovrätterna
Tingsrätterna

Bilaga 1

*Förordningsutkast
30.6.2016*

Justitieministeriets förordning**om rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten, om rättshjälpsbyråernas och intressebevakningsbyråernas verksamhetsställen samt om de kommuner för vilkas intressebevakningstjänster rättshjälps- och intressebevakningsdistriktet ansvarar**

I enlighet med justitieministeriets beslut föreskrivs med stöd av 1 § 4 mom. i lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016):

1 §***Rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten***

Rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten är Sydvästra Finlands, Västra och Inre Finlands, Östra Finlands, Södra Finlands, Sydöstra Finlands och Norra Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt.

2 §***Rättshjälps- och intressebevakningsbyråernas verksamhetsställen***

Rättshjälpsbyråerna och intressebevakningsbyråerna tar emot rättshjälpens och intressebevakningens klienter på sina verksamhetsställen som är belägna enligt följande:

Sydvästra Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt

Egentliga Finlands rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå

Loimaa

Mynämäki

Salo

Somero

Åbo

Raumo rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå

Eura

Laitila

Nystad

Raumo

Satakunta rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå

Björneborg

Harjavalta

Huittinen

Kankaanpää

Kumo

Sastmola

Säkylä

Ålands rättshjälps- och intressebevakningsbyrå
Mariehamn

Västra och Inre Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt

Birkalands rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå

Akaa

Ikalis

Kangasala

Lempäälä

Mänttä-Vilppula

Nokia

Orivesi

Parkano

Ruovesi

Sastamala

Tammerfors

Valkeakoski

Mellersta Finlands rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå

Joutsa

Jyväskylä

Jämsä

Keuruu

Konnevesi

Pihtipudas

Saarijärvi

Viitasaari

Äänekoski

Mellersta Österbottens och Österbottens rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå

Jakobstad

Kannus

Karleby

Kaustby

Laihela

Malax

Närpes

Storkyro

Vasa

Södra Österbottens rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå

Alajärvi

Alavus

Etseri

Kauhajoki

Kauhava

Kurikka

Kurikka (Jalasjärvi)

Lappajärvi

Lappo

Seinäjoki

Virdois

Östermark

Östra Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt

Norra Karelens rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå

Ilomants

Joensuu

Joensuu (Eno)

Joensuu (Tuupovaara)

Juuka

Kitee

Kitee (Kesälahti)

Lieksa

Nurmes

Outokumpu

Polvijärvi

Rääkkylä

Tohmajärvi

Norra Savolax rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå

Idensalmi

Juankoski

Kaavi

Kiuruvesi

Kuopio

Kuopio (Maaninka)

Kuopio (Nilsjä)

Pielavesi

Rautalampi

Rautavaara

Siilinjärvi

Suonenjoki

Tervo

Tuusniemi

Södra Savolax rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå

Hankasalmi

Heinävesi

Juva

Kangasniemi

Leppävirta

Mäntyharju

Nyslott

Pieksämäki

Puumala

Rantasalmi

S:t Michel

Sulkava

Varkaus

Södra Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt

Helsingfors rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå

Helsingfors

Mellersta Nylands rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå
Hyvinge
Träskända

Östra Nylands rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå
Borgå
Lovisa
Vanda

Västra Nylands rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå
Esbo
Hangö
Ingå
Kyrklätt
Lojo
Raseborg
Vichtis

Sydöstra Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt

Egentliga Tavastlands rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå
Forssa
Tavastehus

Kymmenedalens rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå
Fredrikshamn
Kotka
Kouvola

Päijänne-Tavastlands rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå
Heinola
Lahtis

Villmanstrands rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå
Imatra
Villmanstrand

Norra Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt

Kajanalands rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå
Hyrnsalmi
Kajana
Kuhmo
Paltamo
Puolanka
Sotkamo
Suomussalmi

Lapplands rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå
Enare (Ivalo)
Enontekis
Kemi
Kemijärvi
Kittilä
Kolari

Muonio
 Pello
 Rovaniemi
 Sodankylä
 Tervola
 Torneå
 Utsjoki
 Övertorneå

Uleåborgs rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå
 Brahestad
 Ii
 Kuusamo
 Muhos
 Pudasjärvi
 Siikalatva
 Taivalkoski
 Uleåborg
 Utajärvi

Ylivieska rättshjälpsbyrå och intressebevakningsbyrå
 Alavieska
 Haapajärvi
 Haapavesi
 Kalajoki
 Nivala
 Oulainen
 Pyhäjärvi
 Ylivieska

Klienter kan tas emot även på andra ställen än de som anges i denna förordning. Klienter kan också betjänas via fjärran-slutningar.

3 §

Verksamhetsställets tjänster

Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktet bestämmer i sin arbetsordning hur ofta och på vilket sätt klienter tas emot på verksamhetsstället. När detta bestäms beaktas klient- och invånarantalet i området, efterfrågan under tidigare år samt kostnaderna för mottagningen.

4 §

Intressebevakningsområdena

De kommuner vars intressebevakningstjänster ett rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt ansvarar för bildar ett intressebevakningsområde.

Kommunerna delas in i intressebevakningsområden enligt rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt på följande sätt:

Sydvästra Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt

Aura
Björneborg
Brändö
Eckerö
Eura
Euraâminne
Finström
Föglö
Geta
Gustavs
Hammarland
Harjavalta
Honkajoki
Huittinen
Jomala
Jämijärvi
Kankaanpää
Karvia
Kimitoön
Koski TL
Kumlinge
Kumo
Kökar
Laitila
Lemland
Loimaa
Lumparland
Lundo
Luvia
Mariehamn
Marttila
Masku
Mynämäki
Nakkila
Nousis
Nystad
Nådendal
Oripää
Pargas
Pemar
Pyhäranta
Påmark
Pöytyä
Raumo
Reso
Rusko
S:t Karins
Sagu
Salo
Saltvik
Sastmola
Siikainen
Somero
Sottunga

Sund
Säkylä
Tövsala
Ulvsby
Vehmaa
Vårdö
Åbo

Västra och Inre Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt

Akaa
Alajärvi
Alavus
Birkala
Etseri
Evijärvi
Halsua
Hankasalmi
Ikalis
Ilmajoki
Jakobstad
Joutsa
Juupajoki
Jyväskylä
Jämsä
Kangasala
Kannonkoski
Kannus
Karijoki
Karleby
Karstula
Kaskö
Kauhajoki
Kauhava
Kaustby
Keuruu
Kihniö
Kinnula
Kivijärvi
Konnevesi
Korsholm
Korsnäs
Kristinestad
Kronoby
Kuhmoinen
Kuortane
Kurikka
Kyyjärvi
Laihela
Lappajärvi
Lappo
Larsmo
Laukaa
Lempäälä
Lestijärvi

Luhanka
Malax
Multia
Muurame
Mänttä-Vilppula
Nokia
Nykärläby
Närpes
Orivesi
Parkano
Pedersöre
Perho
Petäjävesi
Pihtipudas
Punkalaidun
Pälkäne
Ruovesi
Saarijärvi
Sastamala
Seinäjohti
Soini
Storäby
Storå
Tammerfors
Tavastkyro
Toholampi
Toivakka
Urjala
Uurainen
Valkeakoski
Vasa
Vesilähti
Vetil
Viitasaari
Vimpeli
Virtois
Vörs
Ylöjärvi
Äänekoski
Östermark

Östra Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt

Enonkoski
Heinävesi
Hirvensalmi
Idensalmi
Ilomants
Joensuu
Jorois
Juankoski
Juuka
Juva
Kaavi
Kangasniemi

Keitele
Kitee
Kiuruvesi
Kontiolahti
Kuopio
Lapinlahti
Leppävirta
Lieksa
Liperi
Mäntyharju
Nurmes
Nyslott
Outokumpu
Pertunmaa
Pieksämäki
Pielavesi
Polvijärvi
Puumala
Rantasalmi
Rautalampi
Rautavaara
Rääkkylä
S:t Michel
Siilinjärvi
Sonkajärvi
Sulkava
Suonenjoki
Tervo
Tohmajärvi
Tuusniemi
Valtimo
Varkaus
Vesanto
Vieremä

Södra Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt

Askola
Borgnäs
Borgå
Esbo
Grankulla
Hangö
Hausjärvi
Helsingfors
Hyvinge
Högfors
Ingå
Kervo
Kyrkslätt
Lappträsk
Lojo
Loppi
Lovisa
Mäntsälä

Mörskom
Nurmijärvi
Pukkila
Raseborg
Riihimäki
Sibbo
Sjundeå
Träskända
Tusby
Vanda
Vichtis

Sydöstra Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt

Asikkala
Forssa
Fredrikshamn
Hartola
Hattula
Heinola
Hollola
Humppila
Iitti
Imatra
Janakkala
Jockis
Kotka
Kouvola
Kärkölä
Lahtis
Lemi
Luumäki
Miehikkälä
Orimattila
Padasjoki
Parikkala
Pyttis
Rautjärvi
Ruokolahti
Savitaipale
Sysmä
Taipalsaari
Tammela
Tavastehus
Villmanstrand
Virolahti
Ypäjä

Norra Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt

Alavieska
Brahestad
Enare
Enontekis
Haapajärvi

Haapavesi
Hyrynsalmi
Ii
Kajana
Kalajoki
Karlö
Kemi
Kemijärvi
Keminmaa
Kempele
Kittilä
Kolari
Kuhmo
Kuusamo
Kärsämäki
Limo
Lumijoki
Merijärvi
Muhos
Muonio
Nivala
Oulainen
Paltamo
Pelkosenniemi
Pello
Posio
Pudasjärvi
Puolanka
Pyhäjoki
Pyhäjärvi
Pyhäntä
Ranua
Reisjärvi
Ristijärvi
Rovaniemi
Salla
Savukoski
Sievi
Siikajoki
Siikalatva
Simo
Sodankylä
Sotkamo
Suomussalmi
Taivalkoski
Tervola
Torneå
Tyrväjä
Uleåborg
Utajärvi
Utsjoki
Vaala
Ylivieska
Övertorneå

5 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2016.

Genom denna förordning upphävs justitieministeriets förordning om rättshjälpsdistrikten samt om rättshjälpsbyråernas verksamhetsställen och intressebevakningsområden (534/2013).

Bilaga 2

